

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΘΑΣΟΥ
ARCHAEOLOGICAL
MUSEUM OF THASOS

ΘΑΣΟΣ / THASOS

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Θάσου κτίστηκε το 1935, για να στεγάσει τα πολλά και σημαντικά ευρήματα που είχαν έλθει στο φως από τα τέλη του 19ου αιώνα. Οι συνεχιζόμενες έρευνες δημιούργησαν την ανάγκη επέκτασης του Μουσείου. Για τον λόγο αυτό, κατά τα έτη 1989-1999, κατασκευάστηκε νέα πτέρυγα με κονδύλια προερχόμενα από εθνικούς πόρους, το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το έργο της «Νέας μόνιμης έκθεσης και των υποδομών που τη στηρίζουν» πραγματοποιήθηκε με αυτεπιστασία από την ΙΗ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Καβάλας (2003-2009) με κονδύλια του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, ενταγμένο στο ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Το Μουσείο έχει σήμερα συνολικό εμβαδόν 2.376 τ.μ. Η νέα μόνιμη έκθεση καλύπτει 1.400 τ.μ., ενώ στους υπόλοιπους χώρους έχουν διαμορφωθεί αίθουσες μελέτης και αποθήκευσης, εργαστήρια συντήρησης και γραφεία.

Η αυλή του Μουσείου λειτουργεί ως πρόσβαση και χώρος αναψυχής και παράλληλα φιλοξενεί και την έκθεση ογκωδών γλυπτών, αρχιτεκτονικών μελών, επιγραφών και ψηφιδωτών.

Στην αίθουσα υποδοχής (**αίθουσα 1**) εκτίθεται ένας εντυπωσιακός αρχαϊκός κούρος, εμβληματικό εύρημα της Θάσου, συνοδευόμενος από ψηφιοποιημένο εποπτικό υλικό για την ιστορία και τις τεχνικές της μεγάλης γλυπτικής.

Στο πρώτο τμήμα της έκθεσης (**αίθουσες 4-5**) ο θεατής θαμμάζει αντικείμενα που εκτίθενται για πρώτη φορά και αφορούν στην προϊστορία του νησιού, από την παλαιολιθική εποχή μέχρι την εποχή του Σιδήρου. Συγκεκριμένα, εκτίθενται εργαλεία από το παλαιολιθικό ορυχείο χώρας στις Τζίνες, μοναδικό για τον ελλαδικό χώρο. Εκτίθενται επίσης εργαλεία, αγγεία, κοσμήματα και μικροαντικείμενα από τους προϊστορικούς οικισμούς του νησιού, καθώς και μερική αναπαράσταση ενός σπιτιού της ύστερης εποχής του Χαλκού και ενός τάφου της εποχής του Σιδήρου. Εντυπωσιακές είναι οι λίθινες ανθρωπόμορφες στήλες από τον οικισμό της πρώιμης εποχής του Χαλκού στη Σκάλα Σωτήρος.

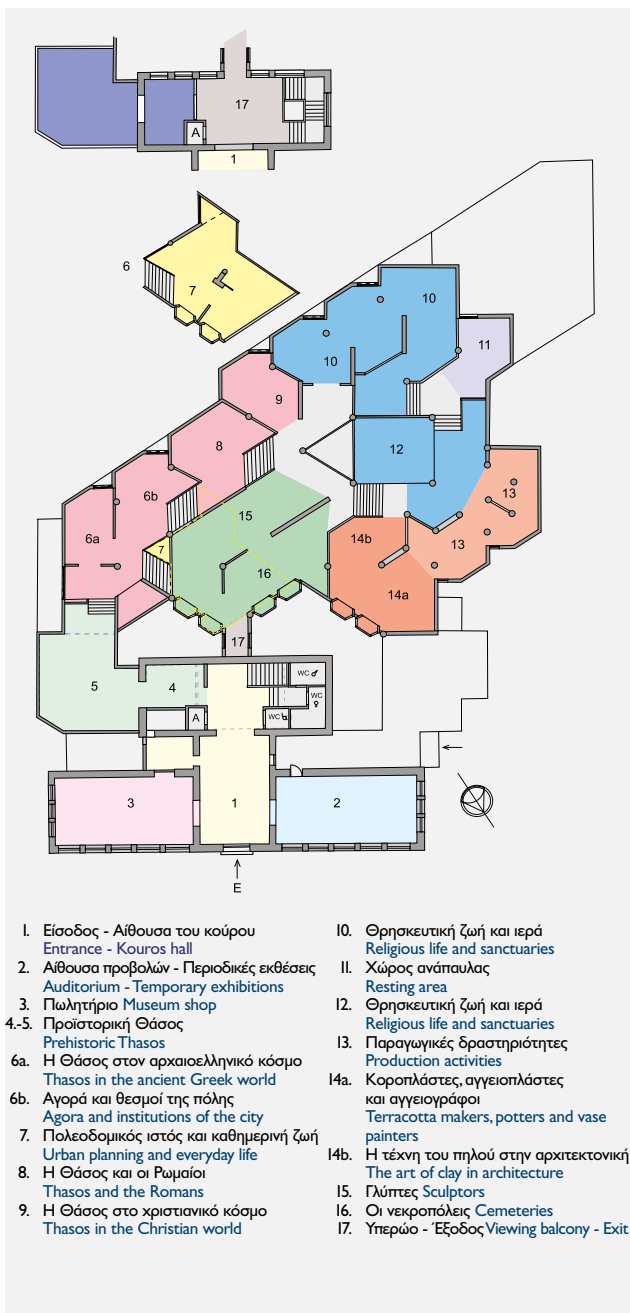
Τις **αίθουσες 6-16** καταλαμβάνουν τα ευρήματα των ιστορικών χρόνων. Στο πρώτο μέρος της έκθεσης (**αίθουσες 6-9**) ακολουθείται η ιστορική πορεία της αρχαίας Θάσου, από την ίδρυσή της ως αποικίας των Περσών, το 680 π.Χ., μέχρι και τους βυζαντινούς χρόνους, και γίνεται προσπάθεια να φωτιστούν τα γεγονότα που λειτούργησαν ως ιστορικοί σταθμοί στη ζωή της πόλης.

Στην **αίθουσα 6** εκτίθενται αρχιτεκτονικά μέλη από τα πρώτα κτήρια της πόλης (κιονόκρανα, γείσα), γλυπτά (κούροι, κόρες) και εισηγμένα ανατολίζονται αντικείμενα, που φανερώνουν τις έντονες ιωνικές και νησιωτικές επιδράσεις των πρώτων φάσεων. Επιγραφές, δικαστικά πινάκια, γλυπτά και ένα πρόπλασμα της αρχαίας αγοράς επιτρέπουν τη γνωριμία με το κέντρο της δημόσιας ζωής και των θεσμών της θασιακής πολιτείας.

Στην **αίθουσα 7** επιχειρείται η ανασύσταση της πολεοδομικής οργάνωσης και της μορφής των οικιών της πόλης και σκιαγραφείται η καθημερινή ζωή των κατοίκων της. Από αυτή την αίθουσα είναι ορατά και κάποια αρχαία κτήρια που διατηρούνται στο υπόγειο του Μουσείου.

Στην **αίθουσα 8** επιγραφικά μνημεία και γλυπτά δίνουν στοιχεία για την πόλη κατά τη ρωμαϊκή εποχή, με έμφαση στην αυτοκρατορική λατρεία. Χαρακτηριστικά είναι τα πορträφα επιφανών πολιτών και ο ανδριάντας του αυτοκράτορα Αδριανού, που ευεργέτησε την πόλη.

Στην **αίθουσα 9** αρχιτεκτονικά μέλη και κινητά ευρήματα από τις παλαιохριστιανικές εκκλησίες της Θάσου και κάποια κοσμικά αντικείμενα αντιπροσωπεύουν μορφές τέχνης που προσαρμόζονται στις θρησκευτικές και πολιτικές εξελίξεις των καιρών.

1. Είσοδος - Αίθουσα του κούρου
Entrance - Kouros hall	10. Θρησκευτική ζωή και ιερά
Religious life and sanctuaries
2. Αίθουσα προβολών - Περιοδικές εκθέσεις
Auditorium - Temporary exhibitions	11. Χώρος ανάπαυλας
Resting area
3. Πωλητήριο
Museum shop	12. Θρησκευτική ζωή και ιερά
Religious life and sanctuaries
4-5. Προϊστορική Θάσος
Prehistoric Thasos	13. Παραγωγικές δραστηριότητες
Production activities
6a. Η Θάσος στον αρχαιοελληνικό κόσμο
Thasos in the ancient Greek world	14a. Κοροπλάστες, αγγειοπλάστες
και αγγειογράφοι
Terracotta makers, potters and vase
painters
6b. Αγορά και θεσμοί της πόλης
Agora and institutions of the city	14b. Η τέχνη του πηλού στην αρχιτεκτονική
The art of clay in architecture
7. Πολεοδομικός ιστός και καθημερινή ζωή
Urban planning and everyday life	15. Γλυπτές Sculptors
8. Η Θάσος και οι Ρωμαίοι
Thasos and the Romans	16. Οι νεκροπόλεις Cemeteries
9. Η Θάσος στο χριστιανικό κόσμο
Thasos in the Christian world	17. Υπόγειο - Έξοδος Viewing balcony - Exit

Στο δεύτερο μέρος της έκθεσης για τις ιστορικές περιόδους, με υποενότητες στις **αίθουσες 10-16**, επιχειρείται να δοθεί διαχρονικά η εικόνα των διαφορετικών όψεων της ζωής της πόλης. Οι **αίθουσες 10** και **12** είναι αφιερωμένες στα ιερά και τις λατρείες, με εκθέματα εντυπωσιακού αριθμού και ποιότητας.

Στην **αίθουσα 10** παρουσιάζονται κατά σειρά τα ευρήματα από τα ανεκαμμένα ιερά της Αθηνάς Πολιούκου, της Δήμητρας και της Κόρης, του Ποσειδώνα, της Αρτέμιδος, του Ηρακλή, του Θεαίου αθλητή Θεαγένη, που λατρεύτηκε ως ήρωας, αλλά και τυχαία ευρήματα που αφορούν άλλες θεότητες, των οποίων τα ιερά δεν έχουν ακόμη εντοπιστεί.

Στην **αίθουσα 12** εκτίθενται τα υπερμεγέθη αγάλματα από τα μνημεία του ιερού του Διονύσου και γλυπτά σχετικά με τη συνοδεία του ιδιαίτερα αγαπητού στη Θάσο θεού του κρασιού, όπως ο Πάνας, ο Σάτυρος και οι Μαινάδες. Παρουσιάζεται, επίσης, το θέατρο της πόλης, με αντιπροσωπευτικά τμήματα του προσκηνίου: μια παραστάδα και τμήμα της ζωφόρου με επιγραφή αναθηματική στον Διόνυσο. Η ενότητα για τη θρησκευτική ζωή ολοκληρώνεται με το δημοφιλέστερο κεφάλι αγάλματος του Μεγάλου Αλεξάνδρου, τον οποίο πρώτοι οι Θάσιοι από όλους τους Έλληνες λάτρεψαν ως θεό.

Η **αίθουσα 13** αφορά στις πλουτοπαραγωγικές πηγές της χώρας και την οργάνωση της γεωργικής παραγωγής (λατομεία, μεταλλεία, αγροικίες, πύργοι, αγροτικές εγκαταστάσεις). Παρουσιάζονται αντιπροσωπευτικά σύνολα νομισμάτων της Θάσου, που καλύπτουν όλες τις χρονικές περιόδους, τράπεζες μέτρησης υγρών, επιγραφές με νόμους για τη ρύθμιση του εμπορίου του κρασιού και σειρές αμφορέων και ενσφράγιστων λαβών αμφορέων, με τους οποίους γινόταν η διακίνηση του περίφημου θασιακού οίνου.

Η **αίθουσα 14** είναι αφιερωμένη στους τεχνίτες του πηλού. Τα εργαστήρια και οι τεχνικές της κοροπλαστικής παρουσιάζονται με χαρακτηριστικά παραδείγματα ειδωλίων, που βρέθηκαν κυρίως στα ιερά της πόλης. Η πλούσια συλλογή από ανατολίζοντα και μελανόμορφα αγγεία μάς επιτρέπει να παρακολουθήσουμε την τεχνοτροπική εξέλιξη των Θασίων αγγειογράφων, που χαρακτηρίζονται από εκλεκτικισμό και συνδυάζουν τις γενικές τάσεις των εργαστηρίων του αιγαιακού κόσμου. Στην ίδια ενότητα παρουσιάζεται και η εφαρμογή της κεραμικής τέχνης στην αρχιτεκτονική, δηλαδή η παραγωγή κεράμων, ακροεργαμάτων και γείσων με ενδιαφέρουσα ανάλυση και χρωματική διακόσμηση.

Στην **αίθουσα 15** παρουσιάζεται η γλυπτική σε μάρμαρο, η οποία αποτελεί ιδιαίτερα ανθούσα τέχνη στη Θάσο, νησί πλούσιο σε μαρμαροφόρα κοιτάσματα και ανοικτό στις επιρροές από τον αιγαιακό κόσμο.

Η **αίθουσα 16** περιέχει ευρήματα από τα νεκροταφεία της αρχαίας πόλης. Λιγοστά είναι ακόμη τα ευρήματα από τις ταφές των αρχαϊκών χρόνων, ενώ ιδιαίτερα πλούσια είναι τα κτερίσματα από τους τάφους του 4ου αι. π.Χ. Μαρμάρινες επιτύμβιες στήλες και μνημεία συμπληρώνουν την εικόνα των νεκροπόλεων.

Η επίσκεψη ολοκληρώνεται με το πέρασμα από το υπερώο (**αίθουσα 17**), από όπου οι επισκέπτες μπορούν να θαυμάσουν την πίσω όψη του αγάλματος του κούρου.

Το Μουσείο διαθέτει, επίσης, αμφιθεατρική αίθουσα προβολών και χώρο περιοδικών εκθέσεων (**αίθουσα 2**), καθώς και πωλητήριο εκμαγιών και αντιγραφών του ΤΑΠ (**αίθουσα 3**).

The Archaeological Museum of Thasos was built in 1935 to house the large number of important finds that had come to light from the late 19th century. Continuing exploration created the need to expand the Museum. Thus, during the years 1989-1999, a new wing was built with state funding, in addition to funding from the Archaeological Resources Fund and the European Union. The project involving the "New Permanent Exhibition and its Supporting Infrastructure" was realized under the self-supervision of the XVIII Ephorate of Prehistoric and Classical Antiquities of Kavala (2003-2009), with funding from the Third Community Support Framework, and was incorporated into the Regional Operational Program (ROP) of Eastern Macedonia-Thrace. Today the Museum has a total area of 2,376 m². The new permanent exhibition covers a total area of 1,400 m². The remaining areas have been made into study and storage rooms, conservation workshops, and offices.

The Museum courtyard, apart from providing access to the building and a rest-area, also hosts the exhibits of large sculptures, architectural members, inscriptions, and mosaics.

In the reception area (**gallery 1**) an impressive Archaic kouros, Thasos' emblematic find, is exhibited along with accompanying digital AV material concerning the history and techniques of monumental sculpture.

In the first section of the exhibition (**galleries 4-5**) visitors have the opportunity to view objects being exhibited for the first time. These concern the island's Prehistory from the Paleolithic to the Iron Age. More specifically, there are displays of tools from the Paleolithic ochre mine at Tzines, which is unique in the Greek world. Also on display are tools, pottery, jewelry, and small objects from the Prehistoric settlements on the island, with a partial reconstruction of a Late Bronze Age house and an Iron Age tomb. The anthropomorphic stone stelae from the Early Bronze Age settlement at Skala Sotiros are also impressive.

Finds from the historical period occupy the remaining galleries (**6-16**). The first part of the exhibition (**galleries 6-9**) follows the history of ancient Thasos from its founding as a Parian colony in 680 BC down to the Byzantine period, and there is an effort to clarify events which served as historic landmarks in the city's life.

Gallery 6 displays architectural members from the city's earliest buildings (column capitals, comices), sculptures (kouroi, kores), and imported Orientalizing objects that reveal the powerful Ionian and island influences during the early phases of the city's history. Inscriptions, bronze judge tablets, sculptures, and a model of the ancient Agora enable visitors to becoming acquainted with the center of public life and the institutions of the Thasian government.

Gallery 7 endeavors to restore the city plan and the form of its houses, and provides a sketch of its residents' everyday lives. In addition, some of the ancient buildings preserved in the Museum's basement are visible from this gallery.

In **gallery 8**, monuments with inscriptions and sculptures offer evidence about the city during the Roman period, with emphasis on imperial worship. Characteristic displays include portraits of prominent citizens and the statue of the Emperor Hadrian, a benefactor of the city.

In **gallery 9**, architectural members and small finds from Early Christian churches on Thasos, as well as some secular objects, represent forms of art that were adapted to the religious and political developments during these times.

The second part of the exhibition concerning the Historical period, subdivided into thematic groupings in **galleries 10-16**, provides a historical picture of various facets of the city's life. **Galleries 10** and **12** are devoted to sanctuaries and cults, with a large number of exhibits of fine quality.

Gallery 10 presents the finds from the excavated sanctuaries of Athena Poliouchos, Demeter and Kore, Poseidon, Artemis, Heracles, the Thasian athlete Theagenes who was worshipped as a hero, as well as random finds related to other divinities whose sanctuaries have not yet been located.

In **gallery 12** are displayed the colossal statues from the monuments of the sanctuary of Dionysus, the god of wine who was particularly beloved in Thasos, and sculptures related to his companions. These include Pan, the Satyrs, and the Maenads. In addition, the city's theater is presented, with representative parts of the proscenium: a pilaster and part of the frieze containing a votive inscription to Dionysus. The section on religious life concludes with the popular head of the statue of Alexander the Great. The Thasians were the first Greeks to worship Alexander as a god.

Gallery 13 concerns the country's sources of wealth and the organization of agricultural production (quarries, mines, farmhouses, towers, farms). Objects presented here include representative collections of coins from Thasos covering all periods, tables for measuring liquids, inscriptions containing laws for the regulation of the wine trade, and series of stamped amphora handles and amphorae used for shipping the renowned Thasian wine.

Gallery 14 is devoted to artisans who worked with clay. The workshops and techniques of clay-workers are presented, with typical examples of terracotta figurines found primarily in the city's sanctuaries. The large collection of Orientalizing and black-figure pottery allows us to follow the stylistic development of Thasian vase-painters, who are characterized by eclecticism in their combining of the overall tendencies of Aegean workshops. This same section also presents the use of terracottas in architecture, for the production of tiles, antefixes, and comices, with interesting relief and painted decoration.

Gallery 15 presents marble sculpture, an especially flourishing art in Thasos, which was an island rich in marble deposits and open to Aegean stylistic influences.

Gallery 16 contains finds from the ancient city's cemeteries. While there are still only a small number of finds from Archaic burials, the grave goods from 4th c. BC tombs are especially abundant. Marble funerary stelae and monuments complete the picture of Thasian cemeteries presented here.

The visit to the Museum concludes by passing to the viewing balcony (**17**), from which visitors may admire the back of the statue of the Kouros.

The Museum also has an amphitheatre with projection facilities, a space for temporary exhibitions (**2**), and a Museum shop with casts and copies produced by the Archaeological Resources Fund (**3**).

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΘΑΣΟΥ
ARCHAEOLOGICAL
MUSEUM OF THASOS

ΘΑΣΟΣ / THASOS

i T: 25930 22180

ΚΕΙΜΕΝΑ: ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΛΑΜΙΔΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΤΑΠ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

TEXT: DIMITRA MALAMIDOU
TRANSLATION: DEBORAH BROWN KAZAZIS
GENERAL SUPERVISION: ARF, PUBLICATIONS
DEPARTMENT

ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
MONUMENTS AND MUSEUMS OF GREECE
e-Ticketing system

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
HELLENIC REPUBLIC

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Ministry of Culture and Sports

Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων
Archaeological Resources Fund

www.tap.gr